

KAUPPAKAMARI

HYVÄ UUTINEN

Savutuvan Apaja:
Yrttejä omalta
kasvimaalta ja
kalaa lähijärveltä –
vastuullisen keittiön
herkut syntyvät
suomalaisen ruuan
aidosta mausta

s. 31

KEHU KAVERIA

Täsmävahvistuksia
Go onin
joukkueeseen

s. 20

AVIDLY:

Vastuullisuus synnyttää rohkeita ilmastotekoja

s. 24

MAAILMAN
ILMATIETEEN
JÄRJESTÖ
WMO:N
PÄÄSIHTEERI
PETTERI TAALAS:
Ilmastonmuutok-
sen etulinjassa
s. 12

Kun globaalista
tulee paikallista
– Keski-Suomen
ilmasto-ohjelmasta
vinkkejä yrityksille
ilmastovastuullisiin
tekoihin
s. 6

Hae mukaan Digi Openiin!

Onko yrityksessäsi kehkeytymässä timanttinen idea, joka kaipaisi digibuustauksen tyhjentääkseen pajatson? Vai kamppaileeko yrityksesi sellaisen digihaasteen kanssa, jonka ratkaisemalla liiketoiminta singahtaa uudelle kasvu-uralle? Hae mukaan Digi Open -kilpailuun!

Miksi osallistua?

- Voittaja saa rahanarvoista sparrausta yhden päivän ajan. Apua saa esimerkiksi teknologiseen suunnitteluun, liiketoimintamallin kehittämiseen digitalisaation keinoin, digitaaliseen palvelumuotoiluun, tuotteistamiseen tai digitaaliseen markkinointiin
- Kolme parhaiten menestynyttä yritystä pääsee JAMKin InnoFlashiin maaliskuussa 2020
- Kunniamaininnan saajat ja voittaja saavat näkyvyyttä Keski-Suomen kauppakamarin kanavissa
- Osallistuminen on maksutonta

Hae mukaan 31.10. mennessä:
digiopen.fi

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

Lisätietoja:
Viivi Sakkara
viivi.sakkara@kskauppakamari.fi
p. 050 439 6170

Vastuullisuus lähtee pienistä teoista

Ilmaston lämpeneminen on aiheena jokaisen huulilla ja sen hidastamiseksi tarvitaan jokaiselta niin pieniä kuin suuria tekoja.

Keskuskauppakamari aloittaa yritysten vastuullisuuskoulutukset, joilla halutaan varmistaa, että suomalaiset yritykset ovat vastuullisuuden suunnannäyttäjinä koko maailmassa.

Tavoitteena on, että yritykset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2035 tai viimeistään vuoteen 2040 mennessä. Päästövähennyksissä keskitytään aluksi yritysten oman toiminnan, logistiikan ja energiankäytön aiheuttamiin päästöihin. Päästöjä voidaan myös kompensoida, mikäli muut varteenotettavat keinot suorien päästöjen vähentämiseksi on käytetty.

Keskuskauppakamariin on perustettu vastuullisuuslautakunta, jonka tehtävänä on valmistella elinkeinoelämän tarpeisiin sopivia vastuullisuusjärjestelmiä. Ilmastopäästöjen lisäksi niihin kuuluvat ihmisoikeudet, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu.

Asiakkaat osaavat vaatia vastuullisuutta, joten vastuullinen yritystoiminta vahvistaa myös yrityksen kilpailukykyä ja liiketoiminnan kannattavuutta.

Vastuullisuuskoulutuksia järjestetään Helsingissä, Turussa, Tampereella, Oulussa, Kuopiossa ja Vaasassa. Kannustankin yrityksiä pohtimaan omia vastuullisuustekojaan ja ryhtymään niin pieniin kuin suuriin tekoihin yhteisen ympäristömme hyväksi.

ARI HILTUNEN
toimitusjohtaja
Keski-Suomen kauppakamari

Vastuullinen
yritystoiminta
vahvistaa myös
yrityksen
kilpailukykyä ja
liiketoiminnan
kannattavuutta.

KIITOS SITOUTUNEESTA TYÖSTÄ

ANSIOMERKIT

UUSI VUODEN TYÖNTEKIJÄ -ANSIOMERKKI

Keskuskauppakamarin myöntämä Vuoden työntekijä -ansiomerkki palvelee nykypäivän työelämää ja kaikkia yrityksiä. Kun työyhteisössäsi on aihetta palkita henkilöstöä esimerkiksi onnistuneista projekteista, hyvistä hankkeista, loistavista työsuorituksista tai huipputuloksesta: hae Keskuskauppakamarin Vuoden työntekijä -ansiomerkki ja järjestä juhlat!

Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä.

Vuosimerkit, elämäntyömerkit ja rautaisen ansiomerkin löydät osoitteesta ansiomerkit.fi

Ota yhteyttä! | ansiomerkit.fi | p. 09 4242 6200

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

MILLÄ TOIMITUSEHDOILLA TEET KV-KAUPPAA 1.1.2020 ALKAEN?

UUDET INCOTERMS 2020 -TOIMITUSEHDOT -KOULUTUS

Tiistaina 8.10.2019 Sokos hotel Alexandrassa

Lue lisää kalenterista ja nettisivuilta
kskauppakamari.fi/koulutukset

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

JULKAISIJA

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI
LUTAKONAUKIO 7
40100 JYVÄSKYLÄ
WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI

OSOITTEENMUUTOKSET

PUH. 050 439 6170
VIIVI.SAKKARA@
KSKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

VIIVI SAKKARA

TOIMITUS

NELLI MIETTINEN
VIIVI SAKKARA

KONSEPTI JA ULKOASU

KUMPPANIA OY

TAITTO

VIIVI SAKKARA

KUVAPANKIT

FLICKR
PEXELS

ILMOITUSMYynti

VIIVI SAKKARA
PUH. 050 439 6170

ILMESTYY

HELMI-, TOUKO-, SYYS-,
JA MARRASKUUSSA

PAINO

JYVÄSKYLÄN SIIRTO-PAINO OY

ISSN 2342-0340

Keski-Suomen kauppakamari

@KSkauppakamari

Keski-Suomen kauppakamari

KANNEN KUVA

MIINA-MARIA AYALA

Kuva: Meeri Utti

6

NYT PUHUTTA

Kun globaalista tulee paikallista
– Keski-Suomen ilmasto-
ohjelmasta vinkkejä yrityksille
ilmastovastuullisiin tekoihin

9

UUSI JÄSEN

CO2Est: Vastuullisuudesta uutta
liiketoimintaa

10

URAPOLKU

Samuel Akselin: Kokemuksen
kautta perheyrittäjien johtoon

11

AJANKOHTAISTA

Jyväskylän kaupunki kannustaa
yrityksiä resurssiviisauteen
– uusi valttikortti yrityksen
liiketoiminnalle?

12

HENKILÖ

Maaailman ilmatieteen järjestö
WMO:n pääsihteeri Petteri Taalas:
Ilmastonmuutoksen etulinjassa

16

TEEMA

Vastuullisuudesta myynti- ja
vientivaltti myös pk-yrityksille

20

KEHU KAVERIA

Täsmävahvistuksia Go Onin
joukkueeseen

22

TILASTO

Naisten osuus pörssiyritysten
hallituksissa yhä korkea

23

KOLUMNI

Jyväskylän yliopiston
kauppakorkeakoulun
dekaani, yritysten
ympäristöjohtamisen professori
ja Keskuskauppakamarin
vastuullisuuslautakunnan
puheenjohtaja Hanna-Leena
Pesonen

24

ALUEELTA

Avidly: Vastuullisuus synnyttää
rohkeita ilmastotekoja

26

KOULUTUSKALENTERI

27

Q&A LAKIMIES

Asianajotoimisto Fenno
Oy:n Mirja Kattilakoski:
Ympäristöluvan lupamääräysten
tarkistamisesta

28

KAMARIKUULUMISIA

Kuva: Miina-Maria Ayala

31

HYVÄ UUTINEN

Savutuvan Apaja:
Yrttejä omalta
kasvimaalta ja kalaa
lähijärveltä – vastuul-
lisen keittiön herkut
syntyvät suomalaisen
ruuan aidosta mausta

VALMENTAVA MENTOROINTI

TEOS MURTAA perinteistä käsitystä mentoroinnista, missä kokenut konkari siirtää omaa ajatteluaan ja tietämystään nuoremmalle. Kirja tuo mentorointiin tuoreen näkökulman yhdistämällä siihen valmentavan otteen. Moderni mentorointi yhdistää sopivia ihmisiä eri toimialoilta ja hyödyntää hyvinkin erilaisissa tehtävissä olevien ihmisten osaamista tuloksekkaasti.

Kirja on käytännönläheinen opas niin mentorille kuin mentoroitavalle. Sen esimerkkien ja vinkkien avulla on mahdollista rakentaa molempia osapuolia hyödyttävä luottamuksellinen yhteistyösuhde, jossa mentori ja mentoroitava oppivat toinen toisiltaan. Kirja aktivoi lukijaa pohtimaan mentorointisuhteen hyötyjä ja haasteita sekä keinoja haasteiden ylittämiseen.

Kirjassa on esitelty laajasti erilaisia mentorointisuhteeseen sopivia työkaluja, jotka auttavat haastavissa tilanteissa. Lisäksi kirjassa on käsitelty muun muassa mentorin rooleja, joiden tunteminen auttaa esimerkiksi oman mentorin valinnassa.

Kirja sopii niille, jotka joko etsivät itselleen mentoria tai pyrkivät mentoreiksi. Kirjasta on hyötyä myös coacheille, fasilitaattoreille, valmentajille, työnohjaajille, johtajille ja esimiehille. +

Kun globaalista tulee paikallista – Keski-Suomen ilmasto-ohjelmasta vinkkejä yrityksille ilmasto-vastuullisiin tekoihin

ILMASTONMUUTOS ON GLOBAALI MEGATRENDI, JOKA PUHUTTA, MIETITYTTÄÄ JA HERÄTTÄÄ TUNTEITA. KESKI-SUOMEN ILMASTO-OHJELMAN 2030 MUKAAN KAIKKI TOIMET JA PÄÄTÖKSET VAIKUTTAVAT ILMASTOON. OLIPA KYSEESSÄ SITTEEN UHKA TAI MAHDOLLISUUS, ON TOIMEEN TARTUTTAVA VIIMEISTÄÄN NYT.

Keski-Suomen ilmasto-ohjelma 2030 pureutuu neljään teemaan: energiaan, liikkumiseen, tuotantoon sekä sopeutumiseen.

”Kolmen ensimmäisen osa-alueen päästöihin voidaan vaikuttaa alueen kuntien, ihmisten ja muiden toimijoiden teoilla. Sopeutumisen tavoitteena puolestaan on ilmastomuutoksen vaikutusten selvitys ja ennakointi, tiedotus ja tiedostus sekä rakenteellinen varautuminen”, projektipäällikkö **Suvi Bayr** Keski-Suomen liitosta kertoo.

Vuonna 2018 laaditun ilmasto-ohjelman tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 40 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Jotta tavoitteisiin on mahdollista päästä, on ilmastotekojen oltava Bayrin mukaan konkreettisia ja helposti toteutettavia.

”Ilmasto-ohjelman on tarkoitus näyttää, että kaikenlaista voidaan jo tehdä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Meidän ei siis kannata jäädä rypemään pitäisi-maailmaan”, Bayr kuvailee.

Ilmastovastuulliset teot voivat kohdistua muun muassa energiantuotantoon ja -kulutukseen, jätteisiin ja kierrätykseen, tarjoiuihin, hankintoihin, paperin kulutukseen, sijaintiin ja liikkumiseen sekä päästöjen kompensointiin.

Koska elinkeinoelämällä on merkittävä rooli yhteiskunnan pyörittämisessä, on myös yritysten ilmastovastuusta alettu puhua yhä aktiivisemmin.

”Ilmastovastuullinen yritys tunnistaa omat päästönsä ja pyrkii sen pohjalta vähentämään niitä. Selvitysvaiheeseen on syytä

panostaa, jotta tiedetään, mistä on kustannustehokasta nipistää päästövähennyksiä. Vasta päästövähennysten jälkeen kannattaa ryhtyä kompensoimaan päästöjä”, Bayr sanoo.

Harva kuitenkaan tekee ilmastotekoja vain hyvän mielen vuoksi. Erityisesti yritysmaailmassa päästövähennyksistä puhuttaessa kannattaa muistaa niiden taloudellinen hyöty: monesti ilmastoystävällinen ratkaisu näkyy silkkana rahallisena säästönä.

”Lisäksi muuttuva maailma tarjoaa uusia bisnesmahdollisuuksia, ja toki vastuullinen yritys pystyy hyötymään eri tavalla positiivisesta imagostaan. Samalla ilmastoasioiden huomioiminen on riskienhallintaa, kun yritys sopeutuu maailman murrokseen”, Bayr listaa.

Vaikka Keski-Suomen ilmasto-ohjelma valmistui viime vuonna, konkreettinen työ jatkuu. Nyt syksyllä keskusomalaisia kuntia aktivoidaan ilmastotyöhön yhdessä asian tuntijoiden kanssa. Samalla yhä useamman yrityksen toivotaan lähtevän mukaan ilmastotyöhön.

”Moni saattaa vielä ajatella mustavalkoisesti, että jos ei voi tehdä kaikkea oikein, niin ei tee mitään. On kuitenkin tärkeää katsoa omaa kokonaisuutta ja tehdä se, mikä on omassa yrityksessä mahdollista ja järkevää. Vaikka ilmastomuutos on kiistaton fakta, syyllistäminen ei auta ketään ja positiivinen asenne ilmastokysymyksissäkin tarttuu. Keinoja kyllä löytyy, ja esimerkiksi Keski-Suomen ilmasto-ohjelmasta voi poimia hyviä konsteja käyttöönsä saman tien”, Bayr kannustaa. ●

24

Isoin ruokahävikki syntyy kotitalouksissa: Suomessa keskimäärin 24 kiloa vuodessa henkilöä kohden.

75 prosenttia pitää tärkeänä, että yritykset viestivät omista yhteiskunnallisista teoistaan ja niiden vaikutuksista.

75

Lähes 80 prosenttia 15–24-vuotiaista olisi valmiita maksamaan tuotteesta tai palvelusta enemmän tai useammin, jos sen tarjoava yritys antaa voitostaan vähintään puolet yhteiskunnalliseen hyvään Suomessa.

80

Yritysten vastuullisuuden merkitys on kasvanut vuodesta 2015 lähtien 11 prosenttiyksikköä, ja on nyt 87 prosenttia.

87

KAUPPAKAMARI LOUNGE

Kansainvälinen osaaminen kaikkien yritysten käyttöön Keski-Suomessa

Palvelut

Lounge treffit

Lounge treenit

Lounge chat

Lounge help

Lounge wiki

Lounge treffit

Vko 45 Kansainvälinen menestys globaalissa markkinassa

Syksyn 2019 toisilla Lounge treffeillä kuullaan kahden yrityksen kilpailuetutarinat. Business Jyväskylä tarjoaa mahdollisuuden osallistua Lounge treffeille maksutta.

Lounge treenit

8.10. Uudet Incoterms 2020 -toimitusehdot

Koulutuksessa kerromme, mikä muuttuu ja miten uudet toimitusehdot vaikuttavat käytännössä ulkomaankaupan toimitusten hallintaan.

Kauppakamari tarjoaa ainutlaatuisen verkoston kansainvälistä kauppaa tekeville yrityksille löytää palveluja, asiantuntijoita, vastauksia kysymyksiin ja tietoa kansainvälistymiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Verkostossa opit tuntemaan alueen kansainvälistymisen konkarit ja tutustut myös muihin yrityksiin, joiden kokemuksia ja verkostoja voit hyödyntää.

Lisätietoja:

Pia Naukkarinen, palvelupäällikkö
p. 050 555 9915, pia.naukkarinen@kskauppakamari.fi

BLOGI- JA APPIVINKIT

Rahaa ja Rakkautta

Yrittäjän blogi, jossa kerrotaan kattavasti muun muassa sijoittamisesta, yrittämisestä ja taloudesta.

Lue lisää:

www.matiassavolainen.com

Hootsuite™

Hootsuite

Hootsuite on usean eri sosiaalisen median palvelun hallinnointiin sopiva työkalu. Hootsuiten avulla voidaan päivittää ja seurata eri sosiaalisen median kanavia ja ajastaa julkaisuja valmiiksi.

Lue lisää: www.hootsuite.com

Trello

Trello on projektinhallintatyökalu, jonka avulla voidaan organisoida ja hallita myös laajoja projekteja. Helppokäyttöinen sovellus on myös useiden isojen yritysten käytössä.

Lue lisää: www.trello.com

PS.

YRITTÄJÄN PÄIVÄÄ VIETETTIIN 5.9.2019. TÄNÄ VUONNA TEEMANA OLI NUORET JA YRITTÄJYYS. VOIT KATSOA KESKUSKAUPPAKAMARIN TOIMITUSJOHTAJA JUHO ROMAKKANIEMEN ESIINTYMISET YLE:N AAMU-TV:N JA MTV3 HUOMENTA SUOMEN LÄHETYKSISTÄ. YLE: [HTTPS://BIT.LY/2LABGYX](https://bit.ly/2LABGYX) HUOMENTA SUOMI: [HTTPS://BIT.LY/2LFIP9G](https://bit.ly/2LFIP9G)

Keski-Suomen liitto

@keskisuomenliit

Keski-Suomen kuntien ilmastohankkeella on oma verkkosivu, johon kokoamme kaikki hankkeen uutiset, tapahtumakutsut, videot ja Twitter-virran. Täältä se kaikki löytyy: <http://keskisuomi.info/ilmasto2030/kuntien-ilmastotekoja/> #ilmasto2030 #kuntienilmastoratkaisut

Kuva: Lakeland – Jyväskylä Region, Visit Jyväskylä

MATKAILU

KESKI-SUOMEN SAUNAMAAKUNTAVIIKOLLA UUSI KÄVIJÄENNÄTYS – MILTEI 3000 NAUTTI KESKISUOMALAISISTA SAUNOISTA

Keski-Suomen Saunamaakuntaviikolla riitti tänä kesänä runsaasti kävijöitä. Yhteensä noin 3000 paikallista ja matkailijaa saunoi viikon aikana 76 eri saunatapahtumassa kesä-heinäkuun vaihteessa ympäri Keski-Suomen.

- Tänäkin vuonna ohjelmistossa oli mukana paljon mielenkiintoisia saunakohteita. Selkeästi eniten tänä vuonna saunakansaa kiinnosti Lehtisaaren Kesäkodin saunat Jyväskylässä. Viikon aikana saareissa vieraili yli 900 kävijää. Olemme erittäin tyytyväisiä kaikkien saunakohteidemme kävijämääriin, kommentoi Lakeland – Jyväskylä Region -hankkeen projektiassistentti **Tuomas Paloniemi** Visit Jyväskylästä.

Saunamaakuntaviikko kiinnosti selkeästi tänä vuonna myös ulkomaista yleisöä. Keski-Suomen Saunamaakuntaviikolla vieraili tänä vuonna esimerkiksi japanilaisia, kiinalaisia, afganistanilaisia, intialaisia, saksalaisia, espanjalaisia ja virolaisia.

Keski-Suomi on julistautunut maailman Saunamaakunnaksi vuonna 2015 ja Saunamaakuntaviikko on sen vuosittainen päätaphtuma. Viidettä Saunamaakuntaviikkoa vietetään ensi vuonna 27.6.-4.7.2020. ●

Vastuullisuudesta uutta liiketoimintaa

"Useilla toimijoilla on halu aidosti hillitä ilmastonmuutosta. Tämän yhdistelmän ymmärtäminen johti CO2Eston perustamiseen", kertoo Eemeli Tsupari. Kuva: CO2Esto

Vastuullisuus on nyt valtava trendi. Jyväskyläläinen yritys CO2Esto auttaa yrityksiä ja organisaatioita pienentämään omaa hiilijalanjälkeä.

"Autamme yrityksiä ja muita organisaatioita vähentämään tuotteidensa tai koko yrityksen toiminnan aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä. Määritämme yhdessä asiakkaidemme kanssa tarkasteltavan toiminnan aiheuttamat päästöt, tarkastelemme kustannustehokkaita tapoja vähentää päästöjä ja kompensoimme loput päästöt, jolloin asiakas voi perustellusti markkinoida tuotteitaan hiilineutraaleina", kertoo **Eemeli Tsupari** CO2Estosta. CO2Esto tukee asiakkaitaan tarvittaessa myös sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

CO2Eston ainutlaatuinen kompensointipalvelu hyödyntää EU:n tärkeintä ilmastonmuutoksen hillintäkeinoa, EU:n päästökauppaa.

Noin 45% EU:n kasvihuonekaasupäästöistä kuuluu pakotettuna EU:n päästökaupan alle, eikä siellä voi aidosti vähentää päästöjä vähentämättä käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrää.

"Monet vapaaehtoiset ja sinänsä hyvät ilmastotoimet johtavat päästöoikeuksien vapautumiseen EU:n päästökaupan markkinoille yli 11 000 suuren päästäjän käytettäväksi. Useilla toimijoilla on kuitenkin halu aidosti hillitä ilmastonmuutosta. Tämän yhdistelmän ymmärtäminen johti CO2Eston perustamiseen", jatkaa Tsupari.

Yrityksellä kiirettä riittää, sillä vastuullisuus on aiheena nyt kovin ajankohtainen ja yrityksille tulee monenlaista painetta ja tarvetta raportoida ja vähentää tuotteidensa ilmastovaikutuksia. Ongelman globaalien luonteen ja loputtomien vaikutusketjujen takia tarkastelut ja tulokset eivät koskaan ole yksiselitteisiä ja harvoin helposti monistettavissa.

"Siksi tarkastelut räätälöidään asiakaskohtaisesti ja tehdään tiiviissä yhteistyössä asiakkaan kanssa", sanoo Tsupari.

Yritys hakee kasvua ensisijaisesti hiilineutraalien tuotteiden ja hiilineutraalien kuljetusten kautta. Kompensointi on mahdollista liittää kaikkeen, minkä aiheuttamat hiilidioksidipäästöt tiedetään.

"Kuljetukset ovat malliesimerkki helpommista toimeksiannoista. Yrityksillä on usein tieto kuljetusten polttoaineen kulutuksesta, ja siitä on suoraviivaista laskea hiilidioksidipäästöt."

Kuljetusten päästöjen välttäminen on kuitenkin kallista. Siksi kuljetusten päästöt kannattaa kompensoida ostamalla isoille päästölähteille pakollisia päästöoikeuksia pois EU:n markkinoilta. Näin päästöt vähenevät kustannustehokkaasti, aidosti ja EU:n laajuisesti.

Yritys liittyi Keski-Suomen kauppakamarin jäseneksi näkyvyyden ja uusien kontaktien vuoksi.

"Kustannus verrattuna kauppakamarin kautta saatavaan näkyvyyteen on start-upille kohtuullinen, sillä palvelumme voi liittää mihin tahansa yritykseen tai tuotteeseen. Odotan jäsenyydeltä uusia kontakteja ja yhteistyösopimuksia", päättää Tsupari. ●

TEKSTI **VIIVI SAKKARA**

9 + 1 SYYTÄ OLLA KAUPPAKAMARIN JÄSEN

APUA JA ASIAKIRJOJA ULKOMAANKAUPPAAN.

Erilaiset ulkomaankaupan asiakirjat saat helposti ja nopeasti kauppakamarista. Vahvistamme ja myönnämme erilaisia ulkomaankauppaan liittyviä asiakirjoja, kuten ATA carnet -tulliasiakirjoja. Muita kansainvälistymisen palveluita tarjoaa Kauppakamarin Lounge, jossa pääset mukaan kansainvälistymisen koulutuksiin ja tilaisuuksiin, hyödyntämään neuvontaa ja tietopalveluja sekä saamaan uusia kontakteja.

- 1. KYSY** ennen kuin teet virheitä. Kauppakamarin laki- ja veroasiantuntijat auttavat laki- ja verokysymyksissä.
- 2. KEHITÄ** osaamistasi ajankohtaisissa koulutuksissa.
- 3. VAUHTIA** ja apua kansainvälistymiseen.
- 4. SAAT** ajantasaista tietoa julkaisuissa, tiedotteissa ja uutiskirjeissä.
- 5. VERKOSTOIDU** ja luo kontakteja alueen yrityspäättäjiin.
- 6. NÄKYVYYTTÄ** ja lisää kontakteja, kun näyt kauppakamarin tilaisuuksissa ja julkaisuissa.
- 7. JOUKKOVOIMAA** vaikuttamiseen.
- 8. EDULLISEMMAT** jäsenetuhinnat koulutuksiin, Keskuskauppakamarin ansiomerkkeihin ja ulkomaankaupan asiakirjoihin.
- 9. YHTEISTYÖLLÄ PAREMPIIN TULOISIIN.** Olemme mukana yritysten kilpailukykyä ja elinvoimaa kehittävässä projekteissa.

URAPOLKU

Kokemuksen kautta perheyrittäjien johtoon

Vaikka Samuel Akselin oli aiemmin päättänyt, ettei koskaan menisi perheyrittäjien töihin, johti urapolku hänet 21-vuotiaana oppisopimuskoulutuksen kautta TietoAkselin HR-vastaavaksi ja sittemmin varatoimitusjohtajaksi ja nyt uudeksi toimitusjohtajaksi.

1. MIKÄ ON TÄRKEIN OPPI ENSIMMÄISESTÄ TYÖPAIKASTASI?

Työkulttuurin ja hyvän ilmapiirin tärkeys, töihin pitää olla mukava tulla ja siellä viihtyä hyvin. Työ on kuitenkin iso osa ihmisen elämää, ja jos työpaikalle tulee tai sieltä lähtee pahalla mielellä niin se vaikuttaa myös työn ulkopuoliseen elämään.

2. MITKÄ TEKIJÄT OVAT VAIKUTTANEET ENITEN URAPOLKUUSI?

Nykyiseen urapolkuun vaikutti eniten se, että pääsin rauhassa kokeilemaan "tylsää toimistotyötä" ensin palkattoman harjoittelun ja sitten oppisopimuksen kautta. Sai rauhassa tutustua alaan ja töihin, oppia itse työn kautta ja sitä kautta syntyi motivaatio edetä

uralla ja nähdä mitä saa aikaan. Myös omat vanhemmat ja monet tutut yrittäjät ovat vaikuttaneet siihen, että on itsellekin tullut motivaatio ja halu tehdä enemmän.

3. MITKÄ ASIAT MERKITSEVÄT SINULLE ENITEN TYÖSSÄSI?

Toimitusjohtajan työssä suurin osa ajasta menee ihmisten johtamiseen, niin kyllä se yhdessä tekeminen hyvien tyyppien kanssa, ja kun uskaltaa luottaa ja näkee toisen onnistuvan.

Kuva: Petteri Kivimäki

4. MISTÄ TEHTÄVISTÄ SIIRRYIT TIETOAKSELIN TOIMITUSJOHTAJAKSI?

Toimin aiemmin 1,5 vuotta TietoAkselin varatoimitusjohtajana ja vastasin taloushallintoliiketoiminnasta.

5. MIKÄ ON SEURAAVA TAVOITE OMALLA URALLASI?

Hankala kysymys, en yleensä suunnittele hirveästi eteenpäin, vaan tykkään elää hetkessä. Nyt toimitusjohtajana on oppinut miettimään vähän pidemmälle. Lähiaikojen tavoitteena on kehittyä kokonaisvaltaisesti johtajana ja yrityksen uuden kasvustrategian toteuttaminen. Lisäksi aion suorittaa Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattutkinnon töiden ohessa.

KOULUTUS

Merkonomi

ENSIMMÄINEN TYÖPAIKKA

Protacon Solutions Oy

MERKITTÄVIN ASKEL URALLA

Perheyrittäjien töihin tuleminen, tuntui että "ei ikinä perheen yritykseen töihin" -tunne vaihtui siihen, että on vihdoinkin löytänyt ammatin ja työn, jossa viihtyy hyvin.

MUISTA!

Omaa mottoa ei ole, mutta isäni motto on minusta hyvä "ensin voi virnistää ja sitten irvistää", joka tarkoittaa sitä, että onnistumisesta saa ja pitää nauttia, mutta ei saa vaipua hyvän olon tunteeseen vaan pitää jatkaa työn tekemistä. ●

GALLUP

Mitä sait Menestystä vahvalla brändillä ja hyvinvoivalla mielellä -tilaisuudesta?

NELLI RANTANEN ELONEN LEIPOMO OY

"Minna Utraisen esitys oli innostava ja konkreettinen. Asiat selkeytyivät, miten markkinointia pitäisi tehdä. Tärkeää on olla innostunut ja positiivinen omasta brändistä"

JIRI HONKALA JYY

"Brändin takana täytyy seisoa ja se tulee näkyä myös kaikessa tekemisessä. Brändityö on tärkeää, jos halutaan että yritys ei ole asiakkailensa hajuton, mauton ja väritön. Pitää uskaltaa ottaa myös kantaa."

MARJO JANHONEN WESENTRA OY

"Päällimmäisenä jäi mieleen, miten tärkeää on määrittää, millainen yritys haluaa olla. Tärkeää on oman mielikuvan ja kohderyhmän kirkastaminen ja viestiä siitä omille asiakkaille"

Jyväskylän kaupunki kannustaa yrityksiä resurssiviisautteen – uusi valttikortti yrityksen liiketoiminnalle?

Ilmastonmuutos, luonnonvarojen ylikulutus ja jatkuva väestönkasvu vaativat yhteiskuntaa muuttamaan. Jyväskylän kaupunki on ottanut kehittämistyössään haasteen vastaan: se tavoittelee taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää hyvinvointia alueelle muun muassa panostamalla kiertotalouteen ja vähähiilisyyteen. Nyt myös yrityksiä kannustetaan kestäväen tulevaisuuden tekoihin.

Kuva: Jyväskylän seudun joukkoliikenne

Jyväskylän kaupungin resurssiviisaus juontaa juurensa kaupungin ja Sitran toteuttamaan Kohti resurssiviisautta -yhteishankkeeseen. Vuosien 2013–2015 aikana hankkeessa kehitettiin toimintamalli, jonka avulla kaupungit ja kunnat voivat edistää luonnonvarojen viisasta käyttöä ja luoda edellytyksiä kestäväälle hyvinvoinnille sekä tulevaisuuden menestykselle.

”Resurssien viisas käyttö on yksi Jyväskylän kaupungin strategian kärjistä. Tavoitteenamme on olla viimeistään vuonna 2040 jätteetön, päästötön ja ylikulutukseton kestävä hyvinvoinnin kaupunki. Hiilineutraali kaupunki olemme jo vuonna 2030”, Jyväskylän kaupungin tutkimus- ja kehittämisspäällikkö **Pirkko Melville** kertoo.

Onnistuakseen tavoitteen saavuttaminen vaatii aktiivista otetta myös paikallisilta yrityksiltä. Parhaimmillaan resurssiviisautta tulee yrityksen kilpailuvaltti.

”Vaikka uudet investoinnit voivat koitua alussa kulueräksi, resurssiviisas toiminta maksaa varmasti itsensä takaisin. Vastuullisen toimijan imago ja uudet liiketoimintamahdollisuudet ovat yritykselle kuin yritykselle kallisarvoisia”, Melville toteaa.

Jyväskylän kaupunki onkin jo luomassa yritysverkostoa, jotta yritykset voisivat oppia toisiltaan hyviä resurssiviisaita käytänteitä ja sparrata toisiaan ilmastotekoihin. Mukaan halutaan kattava joukko eri toimialojen yrityksiä. Melvillen mielestä resurssiviisaan

ajattelun soisi kuuluvan jokaisen yrityksen toimintakulttuuriin.

”Moni yritys tekee jo hyvää työtä, josta emme edes tiedä. Toiset yritykset taas eivät ole vielä ehtineet panostaa resurssiviisaaseen tekemiseen. On siis turha keksiä pyörää kokonaan uudestaan, kun vertaisverkostossa oppien jakamisesta voi syntyä jopa uusia innovaatioita”, Melville pohtii.

Hän uskoo, että myös Jyväskylän neljä kaupunkikehitysalustaa tarjoavat yrityksille mahdollisuuksia pilotoida uusia resurssiviisaita innovaatioita.

”Kangas-, Hippos2020-, Kukkula- ja Keskusta 3.0. -hankkeissa löytyy varmasti lukuisia bisnesmahdollisuuksia, jotka ovat vain vielä keksimättä. Samoin Eteläportti, josta on tulossa Euroopan suurin valmistavan teollisuuden digitaalinen keskittymä, luo mainion alustan teollisuusyritysten symbioosille”, Melville näkee.

Kokonaisuudessaan erilaisten toimien vaikutus on merkittävä, sillä esimerkiksi Sitran teettämän selvityksen mukaan Jyväskylän seudulla yhdeksän erilaista resurssiviisasta toimenpidettä toisivat alueen talouteen noin sadan miljoonan euron vuosittaisen arvonlisän ja noin tuhat uutta työpaikkaa. Samalla alueen kasvihuonekaasupäästöt alenisivat noin 500 000 tonnilla vuodessa.

”Globaaleja ongelmia voidaan siis ratkaista lokaalisti, mutta se edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin, alueen yritysten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kesken. Haluamme olla etunenässä kannustamassa yrityksiä kestäviin tulevaisuuden tekoihin, jotta resurssiviisautta tulee valtavirtaa”, Melville rohkaisee. ●

TEKSTI **NELLI MIETTINEN**

Ilmastonmuutoksen etulinjassa

TEKSTI TIMO SORMUNEN KUVAT MEERI UTTI

Maailman ilmatieteen järjestö WMO:n pääsihteeriksi uudelleen valitulla Petteri Taalaksella riittää tulevalla nelisvuotiskaudella työsarkaa oman järjestön organisaatiojumbassa, globaalissa ilmastopolitiikassa ja ilmastonmuutoksen jarruttamisessa. Viimeksi mainitulla sektorilla myös suomalaisosaamiselle on nyt kasvavaa kysyntää, Taalas vakuuttaa.

YK:N ERITYISJÄRJESTÖ WMO:N pääsihteeri vuodesta 2016. Aiemmin Suomen ilmatieteen laitoksen pääjohtaja.

VÄITTELI METEOROLOGIASTA HELSINGIN yliopistossa 1993, Filosofian tohtori. Toiminut myös tutkimusprofessorina, Fortumin hallituksen jäsenenä sekä Itä-Suomen yliopiston hallituksen puheenjohtajana.

HARRASTUKSET: Metsästys, uinti, työmatka-pyöräily ja puutarhan hoito.

PERHE: Vaimo, villakoira ja viisi aikuista lasta.

Ikä 58 v, kotipaikka Espoo ja Geneven alue.

Petteri Taalas luotsaa WMO:ta (World Meteorological Organization) neljättä vuotta. Kesäkuun alussa pidetyssä pääsihteerivaalissa hänet valittiin jatkokaudelle ilman vastaehdokkaista.

Iso osa Taalaksen työtunneista on kulunut järjestön sisäisessä uudistus- ja strategiatyössä. Tätä urakkaa kuuluu riittävän myös tuleville vuosille, sillä nyt edessä on organisaation sorvaaminen uuteen muottiin.

”Tiedossa on saneeraushommaa, joka näköjään sopii suomalaisluonteelle”, Taalas toteaa.

KÄSISSÄ IHMISKUNNAN ISOIN HAASTE

Isommassa kuvassa WMO ottaa entistä näkyvämpää roolia yhtenä YK:n keskeisenä työkaluna ilmastoon, vesi- ja sääkysymyksissä. Tällä pelikentällä Taalas tekee tiiviisti yhteistyötä YK:n pääsihteeri António Guterresin kanssa. Taalas johtaa myös muun muassa syyskuussa New Yorkissa järjestettävän ilmastohuippukokouksen tiederyhmää.

”Ilmastomuutos on koko ihmiskunnan tämän vuosisadan tärkein haaste. Jos epäonnistumme sen torjumisessa, heikennämme seuraavien sukupolvien hyvinvointia jopa tuhansia vuosia. Tässä kohtaa Euroopan on näytettävä päätöksilään muille suuntaa”, pääsihteeri muistuttaa.

Ilmastotieteilijä lohduttaakin havainto, että sitkeä rummutus ilmastomuutoksesta ja sen vaikutuksista alkaa mennä perille. Viimeisimpänä herättäjänä on ollut WMO:n alaisuudessa toimivan ilmastopaneeli IPCC:n varsin selkeä raportti.

Sen mukaan maapallon lämpötila on noussut noin asteella esiteollisesta ajasta ja 1,5 asteen raja ylitetään lähivuosikymmeninä. Epäonnistuminen ilmastomuutoksen torjunnassa aiheuttaisi selvityksen mukaan merkittäviä riskejä ravinnon tuotannolle, ihmisten elinoloille, luonnolle ja taloudelle.

RAHA ON KAIKKIA KIRITTÄVÄ KONSULTTI

Selkeämmin sanottuna ihmiskunnalla on tulevina vuosina edessään entistä enemmän luonnonkatastrofeja, maatalouden katovuosia, poliittisia kriisejä ja pakolaisongelmia. Samalla hiipuu myös maailmantalouden kasvu.

Taalas tunnustaakin, että eurot ja dollarit ovat olleet viime aikojen nopeassa asennemuutoksessa tärkeitä konsultteja. Ilmastomuutosta ei ole enää varaa ohittaa pelkällä olankohautuksella, mikäli halutaan säilyttää omat markkina-asetat.

”Ilmastomuutos, vastuullisuus ja oma hiilijalanjälki ovat nousseet aidosti elinkeinoelämän ja

yriytysten agendalle. On oivallettu, että oman toiminnan on oltava myös ympäristön osalta kestävä. Sitä edellyttävät myös asiakkaat ja sijoittajat”, Taalas toteaa.

”Asennemuutos on ollut viime vuosina yllättävän nopea. Toisaalta WMO on pitänyt samoja asioita esillä jo vuodesta 1979 lähtien”, hän lisää.

AVAIMET LÖYTYVÄT FOSSIILIENERGIAN KÄYTÖSTÄ

IPCC:n 1,5 asteen raja on sitouduttu jo useiden EU-maiden ja myös Suomen hallitusohjelmassa. Samalla on alkanut kädenvääntö siitä, mikä on lopulta tehokkain keino saavuttaa asetetut tavoitteet.

Yksi suitsisi yksityisäis- toilua ja kasvattaisi metsiä lisää hiilinieluja, joku taas luopuisi lentämisestä, fossiilisista polttoaineista sekä satsaisi uusiutuvaan energiaan.

Taalaksen mukaan kaikkia keinoja tarvitaan, mutta avainasemassa on lopulta luopuminen kivihiihen, öljyn,

kaasun ja turpeen käytöstä energiantuotannossa ja liikenteessä.

”Esimerkiksi paljon puhutut lentoliikenteen päästömäärät ovat tässä kokonaisuudessa vain muutamia prosentteja, joten niillä ei ratkaista koko ongelmaa. Samoin on hiilinielujen kanssa”, Taalas tähdentää.

Ilmastohaaste ratkaistaan vain koko maailman toimenpitein. Suomi on aloittanut EU-puheenjohtajuuskautensa ajamalla EU:n ilmastotavoitteiden kunnianhimoista nostoa. Ulkopoliitikalla voidaankin Taalaksen mukaan saavuttaa merkittäviä tuloksia koskien myös Suomen toimintaa YK:ssa ja kehitysyhteistyössä.

MUUTOS ON MYÖS MAHDOLLISUUS

Ilmastomuutoksessa muhii toisaalta monia mahdollisuuksia. Kuivuus, tulvat ja puhtaan veden puute ovat tulevina vuosikymmeniä haasteita lähes kaikilla mantereilla. Se tietää uusia markkinoita myös suomalaisyrityksille.

”Meillä on jo nyt todella vahvaa sää-, vesi- ja jätteenkäsittelyosaamista sekä niihin liittyvää teknologiaa. Myös suomalaisessa metsäosaamisessa on paljon globaalia vientipotentiaalia ja uudet biotuotteet ovat tietysti aivan oma lukunsa”, hän luettelee.

Entä mitkä ovat ilmastotieteilijän omia arkisia ekotekoja?

”Täällä Genevessä kuljen mahdollisuuksien mukaan polkupyörällä, tien päällä alla on ladattavat hybridautot. Mökillä käytän aurinkoenergiaa. Ja lautaselta löytyy kalaa, kasviksia ja riistaa.”

Sinä olet Media - Mobiilivideokoulutus

10.10.2019 TAI 14.11.2019 TAI 12.12.2019

KLO 8:30 - 16:00 VOIMALA BUSINESSPARK, SEPÄNKATU 4, JYVÄSKYLÄ

Opi kuvaamaan yrityksesi perusvideot kuin ammattilainen!

Koulutuksen jälkeen osallistuja osaa tehdä mobiililaitteilla ammattimaisia haastattelu-, koulutus- ja tapahtumavideoita sekä muita kevyitä tuotantoja ilman ammattilaisen apua.

Koulutus antaa varmuutta lisätä videoviestintää esimerkiksi toteuttamalla asiakascase-referenssejä, somepäivityksiä, sisäistä viestintää, asennusohjeita, tuotetukea tai käyttöohjeita. Videon käytöstä tulee rutiinia.

Laitteina käytämme osallistujien omia mobiililaitteita (älypuhelimet & tabletit). Käytännön osuuteen kuuluu päivän aikana kuvattava video ja kuvatun materiaalin editointi mobiililaitteella.

Hinta: 375 € + alv 24 %.

Sinä olet Media 2 - Syventävä jälkituotanto

21.11.2019 KLO 8:30 - 16:00 VOIMALA BUSINESSPARK, SEPÄNKATU 4, JYVÄSKYLÄ

Suosittu Mobiilikuvauksen peruskurssi saa jatkoa!

Sinä olet Media 2 - Mobiilivideokoulutuksen jatkokurssilla syvennetään jälkituotannon taitoja kuten ääniraidan edistyneempää leikkausta sekä yleisimpiä äänen laadun parantamisen keinoja. Muita teemoja ovat mm. värimäärittelyn perusteet, tekstityksen, alku- sekä loppuplanssien toteutus.

Saat myös muita vinkkejä ja suosituksia julkaisuteknistä ja ajankohtaisista trendeistä videotuotannon alalta.

Koulutukseen osallistuva tarvitsee oman mac- tai windows- kannettavan tietokoneen.

Hinta: 375 € + alv 24 %.

ILMOITTAUDU: [KSKAUPPAKAMARI.FI/KOULUTUKSET](https://kskauppakamari.fi/kooulutukset)

Vastuullisuudesta myynti- ja vientivaltti myös pk-yrityksille

Vastuullisuus ja oman toiminnan alati kutistuva hiilijalanjälki ovat jo olennainen osa isompien yritysten strategiaa ja nyt samalle polulle opastetaan myös pk-kenttää. Keskuskauppakamarin tavoitteena on kouluttaa suomalaisyritykset vastuullisuuden suunnannäyttäjiksi, jotka vetävät kaulaa kilpailijoihinsa myös vientimarkkinoilla.

TEKSTI TIMO SORMUNEN KUVAT MEERI UTTI

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä, muistuttaa vanha kansanviisaus. Lausahdus pätee kohtuullisesti myös vastuullisuus- ja ympäristöseikkoihin, jotka isommissa yrityksissä on otettu vuosi vuodelta vakavammin. Samalla niihin liittyviä vaatimuksia ja kriteerejä on valutettu asteittain omiin alihankintaverkostoihin ja pieniin ja keskiuuriin yrityksiin.

Vielä vuosikymmenen vaihteessa kestävän kehityksen periaatteet, oma energiatehokkuus ja mahdollisimman pieni hiilijalanjälki kuitattiin vuosikertomusten yhteydessä muutamalla korulauseella. Tänä päivänä niitä on avattava asiakkaille ja myös sijoittajille entistä yksityiskohtaisemmin. Samalla vastuullisuudesta on tullut etenkin pörssi- ja vientiyrityksille yksi koko liiketoiminnan uskottavuuden peruselementti.

Monille pk-yrityksille vastuullisuuskysymykset ovat kuitenkin haasteellisia. Kuinka ylipäätään tarttua moniulotteiseen vastuullisuuspalloon, kun oma osaaminen on asian suhteen rajallinen eivätkä kalliit konsultit välttämättä houkuta? Ja miten lopulta mitata ja varmistaa, että tehdyt toimenpiteet tuottavat myös konkreettisesti tulosta eivätkä aiheuta esimerkiksi laatuvariaatioita tai lisää energi-ankulutusta ja ympäristörasitusta jossain muualla tuotantoketjussa?

SUOMALAISYRITYKSET ALAN KÄRKIKASTIIN

Nämä pk-yritysten arkiset haasteet on no-teerattu myös Keskuskauppakamarissa, joka käynnistää tänä syksynä yritysten vastuullisuuskoulutukset. Niiden yksiselitteisenä tavoitteena on opastaa asian edessä ymmärlään olevat yritykset oman vastuullisuuspolun alkuun, tehdä niistä hiilineutraaleja tulevien

Keskuskauppakamarin vastuullisuusasiantuntija Eero Yrjö-Koskinen.

15-20 vuoden kuluessa ja nostaa Suomi asteittain alan globaaliksi suunnan- näyttäjäksi.

Koulutusta koordinoi Keskuskauppa- kamarin vastuullisuusasiantuntija Eero Yrjö-Koskinen, joka aloitti uudessa tehtävässään viime keväänä. Hän tunnustaa, että asetetut tavoitteet ovat kovia mutta realistisia.

”Paine kasvaa jatkuvasti myös asiakkaiden puolelta. Yrityksiltä vaaditaan nyt vastuullista toimintaa ja jos halutut kriteerit eivät asiakkaiden mielestä täyty, valitaan joku toinen vaihtoehto”, Yrjö-Koskinen muistuttaa.

Vientivetoiselle Suomelle tämän trendin sivuuttaminen voi koitua pidemmässä juoksussa kohtalokkaaksi. Siksi on viisaampaa olla vastuullisuusasioissa etujoukoissa kuin jäädä kärkeä peesaavaan harmaaseen massa.

”Tanskalaiset, ruotsalaiset ja hollantilaiset yritykset ovat ympäristö- ja vastuullisuusasioissa tunnetusti maailman kärkeä ja osaavat kyllä ottaa markkinoilta omansa. Tähän joukkoon meidänkin on päästävä – ja mielellään tietysti ohitse”, Yrjö-Koskinen painottaa.

NOPEA MUUTOS ASENNEILMASTOSSA

Ympäristö- ja vastuullisuusasiat ovat olleet tärkeä osa Eero Yrjö-Koskinen toimenkuvaa jo ennen nykyistä kauppakamari-pestiä. Hän on toiminut muun muassa Kestävän kaivostoiminnan verkoston pääsihteerinä syksystä 2015 lähtien. Sitä ennen hän oli Brysselissä Green Budget Europe -järjestön toiminnanjohtajana.

Pitkän linjan ympäristöaktiivi tunnustaa itsekin yllättyneensä, kuinka nopeasti yleiset

asenteet ovat elinkeinoelämän piirissä muuttuneet viimeisten kahden vuoden aikana.

”Nyt on oivallettu, ettei vastuullinen toimintatapa ole pelkkä kustannuserä. Päinvastoin se vahvistaa yritysten kilpailukykyä ja kannattavuutta. Siksi siihen kannattaa myös panostaa”, Yrjö-Koskinen muistuttaa.

Näkemykselle löytyy vahvistusta myös viime aikaisista tutkimuksista. Esimerkiksi Oxfordin yliopiston taannoisessa Corporate sustainability and profitability are interrelated -kokoomatutkimuksessa havaittiin täsmällisten vastuullisuuskäytäntöjen tuottavan myös parempaa liike tulosta.

Nordean viime vuonna tekemä ja Kaup- palehdessä julkastu selvitys (Vastuullisuus tuo euroja – ESG-yritysten tuotot historiallisen korkealla) puolestaan paljasti, että

LAUTAKUNTA TUEKSI VASTUULLISUUSASIOISSA

SYKSYLLÄ KÄYNNISTYVÄ VALTAKUNNALLINEN KOULUTUSKIERTUE ON YKSI OSA KEVÄÄLLÄ KESKUSKAUPPAKAMARIIN PERUSTETUN VASTUULLISUUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄKENTTÄÄ.

Lautakunnan tehtävänä on paitsi suunnitella koulutustilaisuuksia arvioida myös yritysten edistymistä vastuullisuusjärjestelmiensä toimeenpanossa. Lisäksi lautakunta voi antaa suosituksia ja

kannanottoja ajankohtaisista vastuullisuuskysymyksistä. Lautakunnan jäsenistöstä löytyy niin akateemista osaamista kuin yritys- ja järjestötaustaa. Puheenjohtajana toimii Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun dekaani Hanna-Leena Pesonen ja varapuheenjohtajana OP-ryhmän brändi- ja yritys- vastuujohtaja Kati Ihmäki.

Muita jäseniä ovat Anne Ekberg (viestintä- ja markkinointijohtaja, Fiblon Oy), Minna Halme (professori, Aalto-

yliopisto), Terhi Koipijärvi (viestintäjohtaja, Metsähallitus), Jorma Mikkonen (yhteiskuntasuhdejohtaja, Lassila & Tikanoja Oy), Ari Nissinen (kehittämispäällikkö, Suomen ympäristökeskus), Anja Peltonen (johtaja, Kilpailu- ja kuluttajavirasto), Michaela Ramm-Schmidt (johtaja, Baltic Sea Action Group), Lea Rankinen (vastuullisuusjohtaja, SOK), Elina Seppälä (Energy Sourcing Director, Stora Enso Oy) ja Leo Stranius (toiminnanjohtaja, Kansalaisareena).

Vastuullisuus on matka

↑
ETU-

Suomalaiset yritykset voivat olla vastuullisuuden suunnannäyttäjiä maailmassa ja vastuullisuusasiat ovat keskeisiä yritysten kilpailukyvyn kannalta. Tavoitteena on, että suomalaiset yritykset ovat hiilineutraaleja vuoteen 2035 tai viimeistään vuoteen 2040 mennessä. Keskuskauppakamari järjestää yrityksille suunnattuja koulutustilaisuuksia, joissa saat käytännönläheisiä ohjeita yrityksesi päästövähennyksistä.

PÄÄSTÖVÄHENNYSKOULUTUKSET YRITYKSILLE 2019:

HELSINKI 22.10. | TURKU 24.10. | VAASA 29.10. | TAMPERE 30.10. | OULU 5.11. | KUOPIO 7.11. | LAHTI 12.11.

KATSO LISÄÄ >> kauppakamari.fi

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

parhaimman ESG (environmental, social, governance) -luokituksen saaneiden yritysten tuotto ja osakkeen arvo ovat olleet selvästi korkeampia kuin alhaisemman luokituksen yrityksillä.

VASTUULLISUUS ON A JA O

Tuorein esimerkki asennemuutoksesta löytyy Suomen yritysvastuuverkosto FIBS ry:n Yritysvastuu 2019 -tutkimuksesta. Sen mukaan peräti 99 prosenttia yrityksistä uskoi vastuullisuuden olevan oman liiketoiminnan kannalta olennainen tekijä.

Myös ilmastonmuutos huolettaa. Liki 90 prosenttia kyselyyn vastanneista liki 200:sta yritysjohtajasta ja -asiantuntijasta näet kertoi ilmastonmuutoksen olevan organisaatiolleen tärkeä tai erittäin tärkeä vastuullisuuden painopistealue seuraavan 12 kuukauden aikana.

Ilmastonmuutos koettiin jopa eettisyyttä (79 prosenttia) ja kiertotaloutta (71 prosenttia) tärkeämmäksi tekijäksi.

Samassa tutkimuksessa yritykset kaipaivat myös lainsäätäjiltä taustatukea kestävä kehityksen edistämiseen. Enemmistön mielestä globaaleja haasteita pitäisi ratkaista nimenomaan lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten kautta. Myös Yrjö-Koskinen

painottaa, että haasteita ja tavoitteita on tarkasteltava aina vähintäänkin EU-tasolla. Niihin on myös Suomi osaltaan sitoutunut.

Samalla on heitettävä romukoppaan se ajattelutapa, ettei omilla toimilla ole mitään

YRITYKSILTÄ VAADITAAN
NYT VASTUULLISTA
TOIMINTAA.
JOS HALUTUT KRITERIT
EIVÄT ASIAKKAIDEN
MIELESTÄ TÄYTY, VALITAAN
JOKU TOINEN VAIHTOEHTO.

merkitystä muun muassa Kiinan, Intian ja monien muiden ”jättisaastuttajien” rinnalla.

”Tarjolla on myös todella merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia. Jokainen ymmärtää kuinka paljon ympäristöteknologian kysyntä ja markkinat mullistuvat, jos esimerkiksi keskusjohtoinen Kiina päättää

tähdätä hiilineutraaliuteen odotettua nopeammin ja määrätietoisemmin”, Yrjö-Koskinen muistuttaa.

KOULUN PENKILLE KUUDELLA PAIKKAKUNNALLA

Keskuskauppakamarin vastuullisuuskoulutukset alkavat tulevana syksynä Helsingissä, Turussa, Tampereella, Oulussa, Kuopiossa ja Vaasassa. Koulutustilaisuudet ovat avoimia kaikille yrityksille toimialaan ja kokoon katsomatta. Tavoitteena on saada jokaisella paikkakunnalla mukaan noin 30 yrityksen opiskelijajoukko. Itse koulutuksesta vastaa alan kotimaisiin karkiosajiin kuuluva Gaia Consulting.

”Ideana on tarjota kansantajuihin ja selkeä perusta, jonka pohjalta asioita voi lähteä viemään konkretiaksi. Liikkeelle lähdetään yritysten oman toiminnan, logistiikan ja energiankäytön aiheuttamista päästöistä. Myöhemmin kuvaan tulevat mukaan myös ihmisoikeudet, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu. Ja mikä tärkeintä, tuloksia myös mitataan ja seurataan yrityskohtaisesti”, Yrjö-Koskinen selvittää.

Täsmävahvistuksia Go Onin joukkueeseen – uusilla palveluilla vauhtia kasvuun

Go On Finland Oy on ostanut osakkuuden KaJa Consulting Oy:sta ja yritys toimii tästä eteenpäin nimellä Go On Asiantuntijapalvelut Oy.

Go On Yhtiöt

KATI KULIN
Henkilöstöjohtaja

Yhteistyön kautta pystymme yhdessä tarjoamaan asiakkaillemme entistä kokonaisvaltaisempaa palvelua ja kumppanuutta henkilöstöasioissa aina rekrytoinneista, perehdytykseen ja henkilöstön kouluttamiseen saakka.

Go On Yhtiöiden kautta saamme valtakunnallisesta ketjusta lisää selkänöjää meidän yritykseemme ja me puolestamme henkilöstöpalvelu- ja koulutusalan konkareina pystymme tarjoamaan meidän osaamistamme Go On Yhtiöiden käyttöön eli molemmat osapuolet hyötyvät.

Erilaiset persoonat ovat rikkaus ja meillä on paljon opittavaa toisiltamme. Tiedon ja osaamisen jakaminen sekä sen hyödyntäminen asiakkaiden palvelussa ovat avain menestykseen. Meillä on vain voitettavaa!

Tykkään suorasta ja helposti lähestyttävästä otteesta, mikä ketjusta välittyy. Työt hoidetaan tosissaan mutta rennolla otteella keskittyen olennaisiin asioihin. Urheilullinen kulttuuri, porukalla pelaaminen ja terve kilpailuhenkisyys sopii hyvin omaan arvomaailmaani.

Go On Akatemia

JANNE KORHONEN
Rehtori

Oma henkilöstöalan osaamisemme ja Go Onin sekä Go Onin asiakkaiden henkilöstöpalveluita koskevat tarpeet kohtasivat hyvinkin nopealla aikataululla. Jotta molemmin puolinen hyöty saadaan parhaiten irti, näimme yhteistyön syventämisen olevan ainoa oikea vaihtoehto. Goonilaisten ketterät ja joustavat toimintamallit sopivat erinomaisesti myös meidän toimintatapoihimme sekä näkemykseen siitä, kuinka saavutetaan parhaimmat tulokset.

Olemme nyt osa Go Onin joukkuetta ja saavutamme parhaat tulokset saumattomalla kumppanuudella. Go On pystyy tarjoamaan yhdessä meidän kanssa entistä monipuolisempia ja laadukkaampia henkilöstöpalveluita asiakkailleen sekä oman organisaation henkilöstölle. Ja tämä on juuri se kuuluisa win-win tilanne kaikille osapuolille.

Kaikki energia kannattaa käyttää niihin asioihin, joihin voi ja pystyy itse vaikuttamaan. Ja keskittyä siihen, missä oma ammattitaito ja tekeminen on parhaimmillaan. Näin olemme jakaneet roolit jo heti alkumetreiltä lähtien eikä tätä päätöstä ole tarvinnut muuttaa.

Yrittäjälähtöinen ajattelu ja toimintatavat heijastuvat kaikesa tekemisessä. Luotetaan omiin työntekijöihin ja annetaan vastuuta sekä luottamusta juuri niin paljon kuin tekemisellään kukin ansaitsee. Sillä mennään ja pitkälle.

MIKÄ OLI TÄRKEIN SYY ALOITTA YHTEISTYÖ?

MITÄ HYÖTYÄ KUMPPANUUDESTA ON TEILLE?

MITÄ YHTEISTYÖ ON JO OPETTANUT?

MISSÄ KUMPPANI ON PARHAIMMILLAAN?

Vaikuttava viestintä – viesti vaikuttavasti!

tiistaina 5.11.2019 klo 13.00–16.00 Jyväskylässä

Haluatko kehittää viestintä-, neuvottelu- ja vuorovaikutusosaamistasi? Tule mukaan ainutlaatuiseen viestintäkoulutukseen, jossa suosittu viestinnän ammattilainen Peter Nyman valottaa esimerkkien avulla toimivan neuvottelun ja vaikuttavan viestinnän avaintekijöitä.

Tämän päivän työ- ja bisneselämä asettaa yhä suurempia vaatimuksia sujuvalle vuorovaikutukselle ja vaikuttavalle viestinnälle. Viestintätaidot ovat tekniikkalaji, jossa kaikki voivat oppia paremmaksi. Vaikka et olisikaan vielä synnynnäinen vuorovaikutuksen mestari, voit kehittyä taitavaksi viestijäksi ja vakuuttaa viestinnällä!

Koulutuksen sisältö:

- Miten neuvottelutaitoja ja vuorovaikutusta kehitetään?
- Viestinnässä on kyse kyvystä ilmaista itseään ja saada haluttu viesti viestittyä toisille onnistuneesti.
- Millä keinoin viestijä muodostaa myönteisen suhteen kuulijaan?
- Miten varmistetaan tilanteeseen sopivalla tunteella ja intensiteetillä tapahtuva viestintä?
- Miten vakuutamme viestin vastaanottajat taitavalla argumentoinnilla?

Työyhteisöetu: ilmoita 5, maksa 4!

Muutoin jäsenetuhinta 290 € + alv 24%
ja normaalihinta 390 € + alv 24 %.

Pyydä tarjous suuremmalle ryhmälle:
Pia Naukkarinen
pia.naukkarinen@kskauppakamari.fi
puh. 050 555 9915

Kouluttajana toimii viestinnän ammattilainen, uutisankkuri ja toimittaja Peter Nyman.

Varmista paikkasi ja ilmoittaudu mukaan 21.10. mennessä:
kskauppakamari.fi/fi-fi/koulutukset-ja-tilaisuudet/18/

Naisten osuus pörssiyhtiöiden hallituksissa yhä korkea

NAISTEN OSUUS TÄMÄN VUODEN HALLITUSNIMITYKSISSÄ OLI 29 PROSENTTIA. OSUUS PYSYI SAMANA KUIN VIIME VUONNA SAAVUTETTU ENNÄTYSTASO. PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLITUSKOKOONPANOT PÄÄTETÄÄN KEVÄISIN YHTIÖKOKOUKSISSA. TIEDOT ILMENEVÄT KESKUSKAUPPAKAMARIN KEVÄÄLLÄ TEKEMÄSTÄ SELVITYKSESTÄ, JOSSA TARKASTELTIIN PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKÄYTÄNTÖJÄ.

Tänä vuonna yhtiöistä 98 prosentilla on molempia sukupuolia hallituksessaan. Vain kolmella pörssiyhtiöllä on pelkästään miesjäsenistä koostuva hallitus. Ennätyslukemia ei ole saavutettu lainsäädännöllä, vaan yhtiöiden omalla aloitteellisuudella ja hallinnointikoodin suosituksilla.

Hallinnointikoodin suosituksen mukaan hallituksessa on oltava kummatkin sukupuolet edustettuina. Suosituksen myötä hallitusten sukupuolijakauma on tasapainottunut selvästi: naisten määrä pörssiyhtiöiden hallituksissa on suosituksen jälkeen moninkertaistunut.

Ennen uudistettua hallinnointikoodia naisia oli vain puolessa pörssiyhtiöiden hallituksista. Kymmenessä vuodessa tilanne on muuttunut huimasti. Vuoden 2019 hallitusnimityksistä naisten osuus oli 29 prosenttia, mikä on sama kuin viime vuonna saavutettu ennätystaso.

Yhteensä 26 yhtiössä naisten osuus on 40-60 prosenttia. Osuutta tarkasteltaessa voidaan puhua täysin tasapuolisesta edustuksesta. Tällaisia yhtiöitä on neljä enemmän kuin viime vuonna, mikä on myös myönteistä kehitystä.

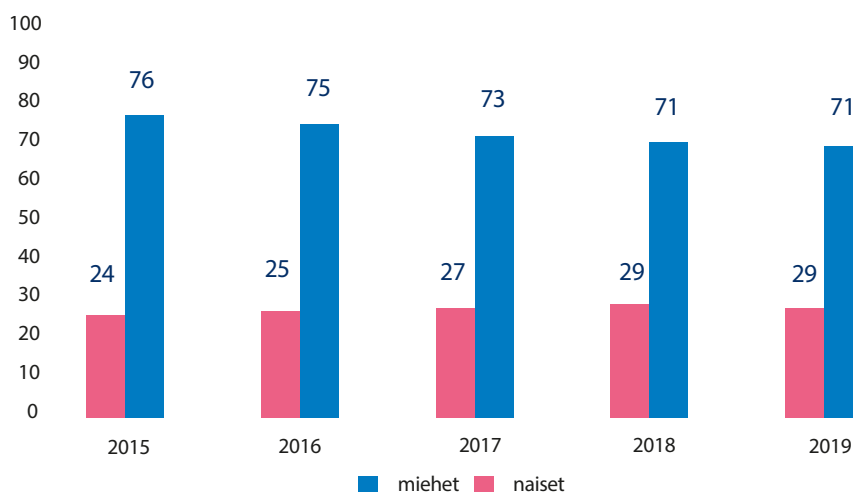
Kaikkien pörssiyhtiöiden hallitusten jäsenten kokonaismäärää tarkastellessa kehitys on ollut positiivista. Vuonna 2003 ainoastaan 7 prosenttia pörssiyhtiöiden hallitusten jäsenistä oli naisia. Viisi vuotta myöhemmin luku oli noussut 12 prosenttiin. Viimeisen kahdeksan vuoden aikana naisten osuus on yli kaksinkertaistunut.

Kun vertaillaan naisten osuutta suurimpien pörssiyhtiöiden hallituksissa EU-jäsen maiden kesken, sijoittuu Suomi vertailussa korkealle. Tilastoissa Ranska, Italia, Ruotsi ja Saksa ovat Suomen edellä. On huomioitavaa, että pörssiyhtiöiden hallinnointimalleissa on eroja, jotka vaikeuttavat aitoa vertailua eri maiden välillä.

22 KAUPPAKAMARI

PÖRSSIYHTIÖIDEN HALLITUSTEN SUKUPUOLIJAKAUMA 2015–2019 (%)

Vuonna 2019 hallitusnimityksiä tehtiin yhteensä 760. Nimitykset jakautuvat yhteensä 668 henkilölle, joista miehiä on 478 ja naisia 190. Naisten osuus uusista nimityksistä oli yhteensä 31 prosenttia. Kyse on niistä henkilöistä, jotka on valittu hallitukseen uusina jäseninä ja luvusta on vähennetty uudelleenvallittujen jäsenten määrä.

LÄHDE: KAUPPAKAMARIN CORPORATE GOVERNANCE -SELVITYS 2019

Vastuullisuus on viimeistään nyt edellytys kannattavalle liiketoiminnalle

Tätä kirjoittaessa joukko suurimpien amerikkalaisten yritysten johtajia oli aiemmin viikolla julkaissut julistuksen, jossa ne sanoutuivat irti vanhasta johtajuudesta, että yritysten ainoa tehtävä on tuottaa omistajilleen voittoa. Heidän mukaansa omistajien lisäksi täytyy huomioida kaikki yrityksen sidosryhmät: ympäristön tilasta tulee huolehtia ja sekä omien

että tuotantoketjun työntekijöitä täytyy kohdella reilusti.

Nämä ajatukset eivät itsessään ole uusia. Monille omistajille ja erityisesti suurille sijoittajille vastuullisuuden, esimerkiksi sijoituskohteiden hiili-intensiteetin ja siihen liittyvän riskin, seurannasta on jo tullut arkea. Vastuullisen sijoittamisen paremmista tuotoista kertyy myös koko ajan lisätodisteita. Nyt nähty maailman merkittävimpien yritysten johdon julkinen, vahva sitoutuminen vastuullisuuteen nostaa vastuullisuuskeskustelun uudelle tasolle. Ei ole varmastikaan liioiteltua väittää, että vastuullisuus on viimeistään nyt edellytys kannattavalle liiketoiminnalle.

Suomessa on haluttu sitoutua rohkeasti ympäristöasioihin ja vastuullisuuteen. Nykyinen laajasti läpi yhteiskunnan jaettu tahtotila tukee näiden markkinoiden kasvua.

Keskuskauppakamarin uusi vastuullisuuslautakunta on saanut tehtäväkseen tuoda suomalaisille vastuullisuustyöhön sitoutuneille yrityksille käyttöön uusi vastuullisuusjärjestelmä ja -sertifikaatti, jolla voi kertoa oman yrityksen sitoutumisesta vastuullisuuden kehittämiseen. Ensimmäisenä on lähdetty liikkeelle ilmastokysymysten osalta. Syksyn aikana määritellään säännöt, joihin sitoutumalla yritys saa oikeuden vastuullisuuslautakunnan myöntämän ilmastomerkin käyttöön. Tämän jälkeen tartutaan ihmisoikeuskysymyksiin, ja sen jälkeen laajemmin sosiaaliseen ja ympäristövastuuseen.

Keskuskauppakamari aloittaa syksyllä vastuullisuusjärjestelmästä kiinnostuneille yrityksille koulutustilaisuuksia järjestelmään ja sen käyttöönoton eri puolilla Suomea.

Hanna-Leena Pesonen

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun dekaani ja yritysten ympäristöjohtamisen professori

Keskuskauppakamarin vastuullisuuslautakunnan puheenjohtaja ●

Ovatko yrityksesi kasvumahdollisuudet sittenkin silmiesi edessä?

Me autamme sinua näkemään ne.
kasvuvoimaa.ey.fi

■ ■ ■ ■ ■

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

© 2019 Ernst & Young Oy. All Rights Reserved. ED Nene_A1901211

HALUATKO ILMOITUKSESI KAUPPAKAMARI-LEHTEEN?

Kauppakamari-lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa, ja julkaisemme jokaisessa lehdessä ajankohtaisia ilmoituksia yhteistyötahoiltamme ja jäsenyrityksiltämme.

Ilmoituksen koko ja ilmestymisaikataulu voidaan räätälöidä tarpeidesi mukaan. Esimerkiksi 4 kertaa vuodessa ilmestyvä puolen sivun ilmoitus kustantaa 1 200 e.

**Ota yhteyttä Viivi Sakkaraan ja kysy lisää:
viivi.sakkara@kskauppakamari.fi
p. 050 439 6170**

Avidlylla panostetaan hiilijalanjäljen pienentämiseen. Se on mm. uudistanut matkustusohjeensa, jossa suositetaan joukkoliikennettä ja vähäpäästöistä raideliikennettä.

Vastuullisuus synnyttää rohkeita ilmastotoekoja

Harva suomalaisyritys on ottanut ilmastomuutoksen hillinnän yhtä vahvasti agendalleen kuin markkinoinnin palvelutoimisto Avidly. Yhtiö pyrkii vähentämään päästöjään kolmanneksen vuoden 2019 aikana ja kannustaa nyt myös muita yrityksiä ilmastotokeihin.

TEKSTI **NELLI MIETTINEN**

KUVAT **SOILE KALLIO**

Avidlyn operatiivinen johtaja Teea Björklund muistuttaa, että jo pienet konkreettiset teot ovat tärkeitä askeleita kohti isompaa muutosta.

MITEN TEHDÄ HUOMISESTA entistä parempi konkreettisilla teoilla? Markkinointitoimisto Avidly päätti julkaista alkuvuodesta #tomorrowbono-ohjelman, jossa kuka tahansa sai ehdottaa merkittävää yhteiskunnallista ongelmaa yrityksen vaikuttamisen kohteeksi.

Eniten ääniä sai nykypäivän kenties suurimmaksi vitsaukseksi kasvanut ilmastomuutos.

"Halusimme tehdä oman markkinointikampanjan sijaan jotakin tärkeämpää koko yhteiskunnan hyväksi. Ilmastomuutos on niin iso asia, ettei mikään yritys voi jättää sitä huomiotta. Siihen on reagoitava ennen kuin on liian myöhäistä", Avidlyn operatiivinen johtaja **Teea Björklund** toteaa.

Avidlyssä uskotaankin, että nykypäivänä yritysten on osallistuttava aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vaikuttamiseen.

"Vastuullisesti toimivien yritysten kautta on mahdollista saada aikaan isoja muu-

työhyödyntää EU:n päästökauppajärjestelmää, jolloin mitätöidyt päästöt saadaan suoraan pois Euroopan laajuudesta päästökaupasta.

"CO2Eston toimintamalli koostuu kolmesta vaiheesta: tiedosta, vähennä, mitätöi. Selvitysvaiheen jälkeen olemmekin ryhtyneet vähentämään päästöjämme merkittävästi. Ne päästöt, joita ei ole mahdollista vähentää, voi kuitata CO2-päästöleikkuri™-palvelulla", Björklund kuvailee.

VUODEN 2018 PÄÄSTÖT Avidlyn Suomen toiminnoista olivat 371 tonnia hiilidiok-

"KULUTTAJAT PAKOTTAVAT YRITYKSET MUUTTUMAAN."

sidia. Suurimmat päästölähteet muodostuivat liikematkustamisesta, työntekijöiden matkustamisesta kodin ja työpaikan välillä sekä sähkön- ja lämmönkulutuksesta.

Nyt Avidlyn tavoitteena on vähentää päästöjä kolmanneksella vuoden 2019 aikana. Kunnianhimoinen tavoite vaatii tehokkaita toimia, jotka vaikuttavat koko yhtiön toimintakulttuuriin 11 eri paikkakunnalla – myös Jyväskylän toimistolla.

Koska vähennyspotentialiaa on eniten liikkumisessa, Avidly ryhtyi toimiin erityisesti tällä osa-alueella.

"Uusimme esimerkiksi matkustusohjeemme, jossa suosimme joukkoliikennettä ja erityisesti vähäpäästöistä raideliikennettä ennen lentämistä. Kannustamme etäpala-vereihin matkustamisen sijaan. Palkitsemme myös pyöräilijöitä, ja toimistollemme on tulossa sähköpyörä", Björklund listaa.

VASTUULLISUUSKYSYMYKSISTÄ ON TULOSSA pian jokaiselle yritykselle pohtimisen paikka. Etelämäki uskoo, että viimeistään tietoiset asiakkaat pitävät tästä huolen.

"Kuluttajat pakottavat yritykset muuttumaan. Vaikka monella vastuullisesti toimivalta yrityksellä on vielä edelläkävijän rooli, voi se olla myöhemmin erottautumisen sijaan itsestäänselvyys. Kyllä vastuullisen yrityksen imago auttaa jo nyt vaikkapa rahoituksen saannissa ja positiivisen työnantajamielikkyyden luomisessa", Etelämäki sanoo.

Björklund ja Etelämäki muistuttavat, että jo pienet konkreettiset teot ovat tärkeitä askeleita kohti isompaa muutosta. Jokaisen yrityksen on myös pohdittava ensin, millaiset ratkaisut toimivat parhaiten juuri omalla kohdalla.

"Kaiken ei tarvitse olla heti 100-prosenttisesti kunnossa. Kannattaa aloittaa pienistä teoista ja viestiä niistä. Kun vastuullisuudesta ja ilmastoasioista edes puhutaan säännöllisesti, työyhteisön asenteessakin voi tapahtua merkittäviä muutoksia", molemmat rohkaisevat. ●

ILMASTOTEOT OVAT OSA YHÄ USEAMMAN YRITYKSEN ARKEA

Avidly toteutti keväällä osana vastuullisuusohjelmaansa ilmastokyselyn. Sen avulla suomalaisilta yrityksiltä tiedusteltiin suhtautumista ilmastomuutokseen ja konkreettisia tekoja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Kyselyyn saatiin 162 vastausta.

Kyselyn mukaan yli kolmanneksen mielestä ilmastomuutos on suuri uhka, joka vaatii myös yrityksiltä toimenpiteitä. Jopa 41 prosentilla vastaajista ilmastomuutoksen hillintä näkyy arvoissa ja strategiassa. Tämän lisäksi toimenpiteet kohdistuvat erityisesti kiinteistöjen energiansäästöön ja liikematkoihin. Lähes kolmannes yrityksistä on selvittänyt hiilijalanjälkensä.

"Positiivista on, että lähes neljännes näkee, että ilmastomuutos on merkittävä mahdollisuus yrityksen liiketoiminnalle", Björklund kommentoi.

Toisaalta viidesosa vastaajista ei ollut reagoinut ilmastomuutokseen vielä millään tavalla. 15 prosenttia uskoo, ettei yrityksellä edes ole vaikutusmahdollisuuksia. Suurimpana esteenä ilmastotoimille pidettiin ajanpuutetta, toimenpiteiden hintaa ja tiedonpuutetta.

"Ilmastomuutosta ei kuitenkaan kannata nähdä mörkönä, vaan asiana, johon ihan jokainen yritys pystyy halutessaan vaikuttamaan", Etelämäki vakuuttaa. ●

"VASTUULLISESTI TOIMIVIEN YRITYSTEN KAUTTA ON MAHDOLLISTA SAADA AIKAAN ISOJAKIN MUUTOKSIA."

toksia", yhtiön luova johtaja **Risto Etelämäki** pohtii.

HIILIJALANJÄLJEN ARVIOIMINEN oli Avidlyn ensimmäinen toimi, jolla selvitettiin yrityksen omat päästölähteet. Avuksi ilmastotyöhön otettiin CO2Esto, joka keskittyy ainoana suomalaisena asiantuntijayrityksenä suoraan päästöjen vähentämiseen.

Yritys tarjoaa yksilöille ja yrityksille mahdollisuuden kutistaa hiilijalanjälkeään tai mitätöidä hiilidioksidipäästönsä kokonaan. Se

Mitä tilinpäätös kertoo - analysoi tilinpäätöksesi!

KUVA: PIXHILL

30.10.

Tervetuloa koulutukseen, jossa opit analysoimaan ulkoisen laskentatoimen tarpeisiin tehtyjä tilinpäätöksiä. Koulutuksessa ei juurikaan lähestytäkään sisäisen laskentatoimen (=yrityksen johdon käyttöön ja johtamiseen tehdyn laskennan) tarpeista, vaan pidättäydytään niissä lähtötiedoissa, jotka ovat saatavissa virallisista ja julkisista tilinpäätöksistä.

30.10.2019 KLO 8.45-16.00, TOIVOLAN VANHA PIHA

SYYSKUU

- 17. **JYVÄSKYLÄN YRITTÄJÄTREFFIT**
Speed date -tapahtumassa tapaat tehokkaasti uusia asiakkaita, saat kontakteja ja yhteistyökumppaneita.
- 23. **CONTROLLER EXCEL**
Koulutus tarjoaa eväät raportoinnin tuottamiseen liiketoiminnan tueksi ja kehittämiseksi.
- 26. **UUSI TYÖAIKALAKI KÄYTÄNNÖSSÄ**
Uusi työaikalaki tulee voimaan 1.1.2020. Aamupäivän aikana käydään yksityiskohtaisesti läpi uuden lain muutokset sekä selvennetään niitä konkreettisin käytännön esimerkein.
- 30. **RAPORTOI JA ANALYSOI MICROSOFT POWER BI -TYÖKALULLA - PERUSTEET**
Power BI:n avulla eri järjestelmien dataa on vaivatonta yhdistää ja siitä saadaan muodostettua visuaalisesti vaikuttavia mittareita ja graafeja. Koulutuksessa käydään vaihe vaiheelta läpi, kuinka pääset työkalun avulla helposti alkuun.

LOKAKUU

- 7. **VISUAALISET RAPORTIT MICROSOFT POWER BI -TYÖKALULLA**
Koulutuksessa syvennetään Power BI -osaamista perehtymällä tietomallien luontiin, DAX-kielen mahdollisuuksiin ja raporttien visualisointiin sekä jakamiseen.
- 8. **UUDET INCOTERMS 2020 -TOIMITUSEHDOT**
Koulutuksessa saat tietoa uusista ehdoista, niiden keskeisimmistä muutoksista kaupan osapuolten kannalta ja muutosten vaikutuksista toimitusmuotojen valintaan ja riskienhallintaan.
- 10. **SINÄ OLET MEDIA - MOBIILIVIDEOKOULUTUS**
Toteuta yrityksesi perusvideot itse ja jätä vain vaativimmat tuotannot ammattilaisille. Koulutuksessa opit kuvaamaan perusvideot kuin ammattilainen.
- 21. **EXCEL PERUSKURSSI**
Koulutus sopii erittäin hyvin Excel-taulukkolaskentaa käyttäville henkilöille, jotka haluavat saada varmuutta Excelin peruskäyttöön. Oikein käytettynä Excel on mahtava työkalu!
- 30. **MITÄ TILINPÄÄTÖS KERTOO - ANALYSOI TILINPÄÄTÖKSESI!**
Tervetuloa koulutukseen, jossa opit analysoimaan ulkoisen laskentatoimen tarpeisiin tehtyjä tilinpäätöksiä.

MARRASKUU

- 4. **EXCEL-JATKOKURSSI**
Webinaarissa saat kattavan paketin aineiston käsittelyyn liittyvistä työkaluista ja paljon muita aikeita säästäviä vinkkejä.
- 5. **VAIKUTTAVA VIESTINTÄ - VIESTI VAIKUTTAVASTI!**
Vaikka et olisikaan synnynnäinen vuorovaikutuksen mestari, voit kehittyä taitavaksi viestijäksi ja vakuuttaa viestinnällä!
- 12. **HHJ-KURSSI, JYVÄSKYLÄ**
Kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Kurssin muut päivät ovat 20.11., 27.11., 11.12. ja 4.12.
- 13. **KAUPPAKAMARIN JÄSENTEN BISNESTREFFIT**
Tervetuloa mukaan jäsenten bisnestreffeilte tapaamaan muita yritysten edustajia.
- 14. **SINÄ OLET MEDIA - MOBIILIVIDEOKOULUTUS**
Koulutuksessa opit kuvaamaan perusvideot kuin ammattilainen.
- 15. **KAHVIKIIHDYTYKSEN PALVELUMUOTOILU**
Verkostoitumistilaisuudessa asiantuntijat kertovat tämän päivän palvelumuotoilusta.
- 18. **CONTROLLER EXCEL**
Koulutus tarjoaa eväät raportoinnin tuottamiseen liiketoiminnan tueksi ja kehittämiseksi.
- 19. **ENNAKKOPERINTÄ 2020**
Koulutus tarjoaa tiiviin paketin vuoden 2020 verotukseen vaikuttavista muutoksista.
- 21. **SINÄ OLET MEDIA 2 - SYVENTÄVÄ JÄLKITUOTANTO**
Kurssilla syvennetään jälkituotannon taitoja.

LISÄTIEDOT JA ILMOITTAUTUMINEN:
WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI/KOULUTUKSET

Ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta

Ympäristönsuojelulain uudistamisen yhteydessä vuonna 2014 poistettiin toistaiseksi voimassa olevien ympäristölupien lupamääräysten tarkistamista koskeva velvollisuus ja tarkistamismenettely korvattiin säännölliseen valvontaan liitettävällä valvontaviranomaisen velvollisuudella tarkastella luvan muuttamisen perusteiden olemassaoloa.

Tarkistamismenettelystä luopumisella on tavoiteltu turhien hallinnollisten menettelyiden karsimista, mm. siten, ettei ympäristölupaviranomaisissa käsiteltäisi enää sellaisia lupamääräysten tarkistamisasioita, joissa tarvetta luvan muuttamiseen ei ole. Vanhoissa ympäristöluvissa, jotka on määrätty olemaan voimassa toistaiseksi, on pääsääntöisesti ollut määräys luvan ehtojen tarkistamisesta esim. 10 vuoden kuluttua luvan antamisesta. Ympäristölupapäätökseen kirjatusta määräyksestä huolimatta noita tarkistamishakemuksia ei ole enää tarpeen tehdä. Luvan muuttaminen voi kuitenkin tulla vireille toiminnanharjoittajan, valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen, haitankärsijän tai tiettyjen yhdistysten ja säätiöiden aloitteesta.

Lupaviranomaisen on siten mm. valvontaviranomaisen tai haitankärsijän aloitteesta muutettava lupaa, jos esimerkiksi toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta. Luvan muuttaminen saattaa tulla ajankohtaiseksi myös silloin, jos toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulaissa kielletty seuraus tai toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen.

Toiminnanharjoittajalle on ympäristönsuojelulaissa säädetty velvollisuus olla selvillä

toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Tämä velvollisuus korostuu entisestään luvan tarkistamista koskevan velvollisuuden poistuttua. Toiminnanharjoittajan tulee omaehtoisesti kirjata ylös esim. luvanvaraisessa toiminnassa tehtävät poikkeukselliset toimenpiteet ja niiden aiheuttamat vaikutukset. Myös toiminnassa havaitut epäkohdat on hyvä kirjata ylös ja tarvittaessa raportoida toimintaa valvovalle viranomaiselle.

Siinä tapauksessa, että ns. harkinnanvarainen luvan tarkistamista koskeva asia saatetaan vireille, on toiminnanharjoittajan edun kannalta erityisen tärkeää, että on olemassa dokumentaatiota luvanvaraisen toimintansa vaikutuksista ja mahdollisista poikkeustilanteista. Tällaista dokumentaatiota ovat esimerkiksi valokuvat, kirjaukset käyttöpäiväkirjassa ja omaevalvonnassa kertynyt aineisto esim. otetuista näytteistä.

Toiminnanharjoittajan on syytä kiinnittää huomiota erityisesti oman toiminnan kriittisiin kohtiin ja niiden vaikutusten selvillä oloon. Toiminnanharjoittajan kannattaa kirjata ja dokumentoida asioita ja ottaa valokuvia myös silloin, kun tilanne on vakaa ja kaikki asiat ovat kunnossa. Tällä aineistolla voi olla joidenkin asioiden ratkaisemisen kannalta merkittävä vaikutus.

Luvan tarkistamista koskevan velvolli-

suuden poistuminen korostaa toiminnanharjoittajan aktiivista roolia oman toiminnan vaikutusten seurannassa. On hyvä muistaa, että riski luvan tarkistamista koskevan velvollisuuden laukeamiselle on todennäköisesti pienempi, mikäli asiat hoidetaan luvassa määrättyllä tavalla, asioita seurataan sekä raportoidaan ja ympäristönsuojelurakenteet pidetään hyvässä kunnossa.

Mirja Kattilakoski
lakimies, varatuomari, luvan saanut
oikeudenkäyntiavustaja
Asianajotoimisto Fenno Oy

KAUPPAKAMARISSA TAPAHTUU

OLEMME MUKANA AKTIIVISESTI VAIKUTTAMISTYÖSSÄ, JÄRJESTÄMME TAPAHTUMIA JÄSENISTÖLLEMME JA VIERAILEMME MIELUUSTI JÄSENYRITYKSISSÄMME.

1. Keski-Suomen kauppakamarin luottamushenkilöt kokoontuivat vuotuisen Eloseminariin valmistelemaan kanssamme vaikuttamissuunnitelmaa.

2. Liikenne- ja aluerakennevaliokunnan entinen puheenjohtaja, Lentoaseman päällikkö Esa Kainulainen päästettiin eläkkeelle. Kiitos aktiivisesta valiokuntatyöstä!

3. Saimme Keski-Suomen kansanedustajat vieraaksemme Eloseminarin paneeliin, jossa keskusteltiin Keski-Suomelle tärkeistä teemoista.

Kuvat: Viivi Sakkara, Merja Honkanen

1.

2.

3.

YHTEYSTIEDOT

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

LUTAKONAUKIO 7
40100 JYVÄSKYLÄ
WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI
etunimi.sukunimi@
kskauppakamari.fi

TOIMITUSJOHTAJA

ARI HILTUNEN
puh. 040 058 3210

TOIMISTOPÄÄLLIKKÖ

PIRJO MELASALMI
puh. 050 555 3044

PALVELUPÄÄLLIKKÖ

PIA NAUKKARINEN
puh. 050 555 9915

VIESTINTÄPÄÄLLIKKÖ

VIIVI SAKKARA
puh. 050 439 6170

MARKKINOINTISUUNNITTELIJA

MERJA HONKANEN
puh. 050 439 3005

4.

5.

4. Johtajaklubin toisessa tapaamisessa johtajan ja johtamisen yksinäisyyttä lähestyttiin sekä liiketoimintaan liittyvässä päätöksenteossa, haastavissa muutostilanteissa että johtajan yksilöllisenä kokemuksena.

5. Viestintäpäällikkö Viivi Sakkara on palannut vanhempainvapaalta viestinnän tehtävien pariin. Mikäli yritykselläsi on tiedotettavaa tai haluat näkyä kanavissamme, ota yhteyttä
viivi.sakkara@kskauppakamari.fi.

6.

6. Keski-Suomen kauppakamarin entinen toimitusjohtaja, Kasvu Openin toimitusjohtaja Uljas Valkeinen jäi eläkkeelle. Viimeisenä työpäivänä Uljas laitettiin laskeutumaan köydellä Matti Nykäsen mäkihyppytornista.

7. Järjestimme jäsenille maksuttoman Menestystä vahvalla brändillä ja hyvinvoivalla mielellä -tilaisuuden yhteistyössä Avidlyn kanssa.

7.

MUISTA HYÖDYNTÄÄ JÄSENTEN MAKSUTTOMAT NEUVONTAPALVELUT

ASIANAJO- JA LAKIASIAINTOIMISTOT

ASIANAJOTOIMISTO FENNO OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 504 9000
www.fennolaw.fi/fi/

Yhteyshenkilö: Jussi Laakkonen, Mirja Kattilakoski

ASIANAJOTOIMISTO HALONEN, LAKKA & TUOMI
OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 322 1890
www.hltlaki.fi

Yhteyshenkilö: Markku Halonen

ASIANAJOTOIMISTO JÄRVINEN & CO OY | WINLAW

Puh. 0500 542 766
www.winlaw.fi

Yhteyshenkilö: Marja-Liisa Järvinen

ASIANAJOTOIMISTO PRO JURIDICA OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 020 7551 490
www.projuridica.fi

Yhteyshenkilö: Juuso Tuppurainen

ASIANAJOTOIMISTO URTTI & TOIVIAINEN OY,
JYVÄSKYLÄ

Puh. 050 3369326
www.urtti.fi

Yhteyshenkilöt: Elina Saari, Johanna Toiviainen

EVERSHEDS ASIANAJOTOIMISTO OY,
JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 684 1950
www.eversheds.fi

Yhteyshenkilö: Vesa Kokko

NEUVONTAA EU:N TIETOSUOJA- UUDISTUKSESTA

TIKKASEC OY

Puh. 040 152 2628
www.tikkasec.fi

Yhteyshenkilö: Pekka Vepsäläinen

RD VELHO OY

Puh. 010 219 7040
www.rdvelho.com

Yhteyshenkilö: Olli Pitkänen

KPMG OY AB, JYVÄSKYLÄ

Puh. 020 760 3000
www.kpmg.fi

Yhteyshenkilö: Johanna Gråsten

ASIANAJOTOIMISTO PRO JURIDICA OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 020 7551 490
www.projuridica.fi

Yhteyshenkilö: Juuso Tuppurainen

ASIANAJOTOIMISTO JÄRVINEN & CO OY | WINLAW

Puh. 0500 542 766
www.winlaw.fi

Yhteyshenkilö: Marja-Liisa Järvinen

PATENTTITOIMISTOT

BERGGREN OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 2272 684
www.berggren.fi

Yhteyshenkilö: Terhi Nykänen

EVERSHEDS ASIANAJOTOIMISTO OY,
JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 684 1950
www.eversheds.fi

Yhteyshenkilö: Akseli von Koch

GENIP OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 045 7733 2100
www.genip.fi

Yhteyshenkilö: Jaakko Väisänen

PATENTTITOIMISTO KESPAT OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 229 2850
www.kespat.fi

Yhteyshenkilö: Kimmo Helke

KHT-TILINTARKASTUSYHTEISÖT

ERNST & YOUNG OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 0400 377 555
www.ey.com/fi

Yhteyshenkilö: Hannu Arola

VALUEMINERS OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 0400 522 217
www.uhy.fi

Yhteyshenkilö: Arto Saarinen

KPMG OY AB, JYVÄSKYLÄ

Puh. 020 760 3000
www.kpmg.fi

Yhteyshenkilö: Johanna Gråsten

PRICEWATERHOUSECOOPERS OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 020 787 7040
www.pwc.fi

Yhteyshenkilö: Jukka-Pekka Vihinen

SYS AUDIT OY, JYVÄSKYLÄ

Puh. 010 420 2250
www.sysaudit.fi

Yhteyshenkilö: Jukka Sorjonen

TEKSTI NELLI MIETTINEN
KUVAT MIINA-MARIA AYALA

“SAVUTUVAN APAJALLA KESÄN SATOA SAADAAN TALTEEN OMASTA PIHASTA. KÄTLIN SAVELA HYÖDYNTÄÄ RUOKALISTALLA LÄHITILOJEN JA KESKISUOMALAISEN LUONNON RAAKA-AINEITA.”

YRTTEJÄ OMALTA KASVIMAALTA JA KALAA LÄHIJÄRVELTÄ – VAS-TUULLISEN KEITTIÖN HERKUT SYNTYVÄT SUOMALAISEN RUUAN AIDOSTA MAUSTA

PÄIJÄNTEEN RANNALLA IDYLLISESSÄ HAAPASAARESSA VALLITSEE AUVOISA TUNNELMA, KUN VIERAILIJA SAAPUU SAVUTUVAN APAJALLE. SUOSITTU JUHLAPAikka TILAUSRAVINTOLOINEEN JA -SAUNOINEEN ON LUOTU ENTISAJAN KESKISUOMALAISEEN TALONPOIKAISMILJÖÖSEEN.

Savutuvan Apajan ruuat ovat keittiömestari **Kätlin Savelan** käsialaa. Olipa kyseessä sitten valmis talon menu tai ryhmälle räätälöity menu, pääroolissa ovat aina lähitilojen ja keskisuomalaisen luonnon raaka-aineet.

“Esimerkiksi kuhaa ja ahventa saamme Keurusselän kalastajilta, possua Laukaan lihakarjatilalta, vihanneksia Jämsän pelloilta ja jopa ternimaitoa Pihtiputaan

maitotilalta. Käymme tutustumassa viljelijöihin paikan päällä, joten tiedämme tarkkaan, mistä ruokamme on peräisin”, Savela kertoo.

Ravintolan pihapiiri on luonnonsuojelualue ja siitä erityinen, että sieltä saadaan talteen kesän satoa myös omasta takaa. Kun pihan laidalla kukkivat viinimarjapensaat ja omenapuut, kypsyvät kasviin mullassa muun muassa herneet, pavut ja kesäkurpitsat. Ensimmäistä kesää pihalla ovat pörränneet myös mehiläiset, joiden valmistamaa hunajaa voidaan hyödyntää vaikkapa jälkiruuissa.

“Kesällä valmistamme ruokia monesti ulkona. Kun lihat tirisevät grillissä ja kalat kypsyvät savustuspöntössä, voi omalta kasvimaalta poimia sopivat yrtit kuhunkin ruokalajiin. Karitsa ja savumuikku ovat tämän hetken suosikkeja”, Savela hymyilee.

Metsä on ravintolan aarreaitta kesäisin ja syksyisin, koska koko yrityksen väki käy keräämässä marjoja ja sieniä milloin mistäkin lähimetsästä. Koska kaikkea ei käytetä saman tien, säilötään paljon luonnon herkuja myös talven varalle. Viron Saarenmaalta aikoinaan Suomeen muuttanut Savela muistaa edelleen isoäitinsä opit vastuullisesta keittiöstä.

“Jo mummoni opetti aikoinaan, että kaikki mahdollinen on hyödynnettävä, eikä mitään saa heittää suotta hukkaan.

Siksi säilöimme vaikkapa sienet ja hillot kallioon louhitussa kellarissamme”, Savela sanoo.

Toki ruokatrendit muuttuvat koko ajan, ja niinpä Savutuvan Apajalla mietitään jatkuvasti uusia tarjoiluideoita. Uudenlaisten ruokalajien luominen viehättää Savelaa.

“Vaikka pidämme kiinni perinteisestä suomalaisesta ruokakulttuurista, haluamme soveltaa uusia tuulia tuttuihin makuihin. Niinpä olemme testanneet esimerkiksi härkäpavusta valmistettua jäätelöä, kuusenkerkkähummusta ja kombucha-juomaa. Ylipäätään kotimainen keittiö tarjoaa loputtomasti mielenkiintoisia mahdollisuuksia, ja teemme käytännössä kaiken alusta alkaen itse”, Savela kertoo.

Jokaisella ruokalajilla onkin aina oma tarinansa. Siksi Savutuvan Apaja tekee töitä sen eteen, että paikalliset tilat tulisivat esiin ruokailijoiden lautasilla. Rehellisesti tuotettu laadukas ruoka on Savelalle kaikki kaikessa ja jopa elämäntapa.

“Jos toiset tekevät ruokaa käsillä, on minun tapani tehdä sitä sydämellä. Ei ole väliä, kauanko ruuan tekemiseen kuluu aikaa, kunhan voin rehdisti seistä jokaisen raaka-aineen takana. Suomalaista ruokaa kannattaa arvostaa, koska se on uskomattoman hieno juttu”, Savela naurahtaa. ●

Kasvu Open® *Karnevaali*

Kasvu Open kausi huipentuu Kasvu Open Karnevaaliin 23.-24.10.2019. Lokakuun hämärässä järjestettävä Karnevaali kokoaa valtakunnan potentiaalisimmat kasvuyritykset Suomi-neidon napaan, Jyväskylään.

Karnevaali on koko Kasvu Open vuoden finaalitapahtuma — kasvun ruotsinlaiva — jossa tapaavat Jyväskylän Paviljongin katon alla koko Suomen kasvuyritysverkoston.

Kahden tapahtumapäivän aikana kuulet yritystarinoita ja pitchauksia eri puolilta Suomea tulevilta yrityksiltä, verkostoidut, tapaavat potentiaalisia kumppaneita ja sijoittajia. Parhaassa tapauksessa voitat Kasvu Openin start again- tai startup-sarjan tai miljoonan euron suuruisen kasurahoituksen, Sijoittajan suosikki -palkinnon!

Vuonna 2019 Karnevaalin ilme ja puitteet uudistuvat, mutta tapahtuma säilyy edelleen maksuttomana ja kaikille avoimena.

- Ilmoittaudu mukaan - maksuttomasti!
- Ole mukana kauden kiinnostavimmilla hetkillä, kun Kasvu Open -voittajat valitaan.
- Sovi verkostoitumistyökalun avulla niin monta tapaamista muiden osallistujien kanssa kuin kalenteriisi mahtuu.
- Luo lisää tapahtumasisältöä oheistilaisuuksien tai teemapöytäkeskustelujen muodossa.
- Tuo näyttelypisteellä esiin oman yrityksesi erinomaisuus sijoittajille, potentiaalisille asiakkaille, rahoittajille ja kasvun kumppaneille.
- Varmista yrityksesi huomioarvo tarjoamalla tapahtuman kävijöille kahvia, hedelmiä tai muuta pientä ilahduttavaa extraa.
- Kerro meille toiveesi!
katriina.kovakoski@kasvuopen.fi

kasvuopen.fi/karnevaali

